

Samverkansprocess skogsproduktion, processgrupp

Närvarande: Linda Eriksson Skogsindustrierna, Mattias Magnusson Svenska kyrkan, Tommy Nilsson, Sveaskog, Erik Petré Häradsallmänningarnas förbund, Malin Sahlin, Johan Sonesson Skogforsk, Eva Stattin Stora Enso, Karin Vestlund-Ekerby LRF Skogsägarna, Göran Örlander Södra (från kl 11).

Carl Appelqvist, Clas Fries, Erik Normark, Dan Rydberg (på Skype), Erik Sollander (alla Skogsstyrelsen).

Förhinder: Christian Rimpi Norrbottens allmänningars förbund.

Tid och plats: Tisdag den 15 maj 2018, kl. 9-15, WTC, Stockholm.

Anteckningar: Clas Fries

Ärende	Innehåll/Resultat
1. Välkommen, inledning	Erik S. och Carl hälsar välkommen. Erik leder mötet.
2. Minnesanteckningar från 24 april	Gicks igenom. Inga synpunkter.
3. Slutrapporten	<p>Erik N. beskrev kortfattat det arbete han gjort på slutrapporten sedan mötet den 24 april.</p> <p>Diskussion och synpunkter:</p> <p>Diskuterades begreppet uthålligt skogsbruk/hållbart skogsbruk. Skogsstyrelsens definition av begreppet finns i Kunskapsplattform för skogsproduktion (Skogsstyrelsens Meddelande 1–2016).</p> <p>Ska båda begreppen användas, eller vilket?</p> <p>Erik S: Hållbarhetsfrågan är central. Att påstå att skogsbruket är hållbart leder till problem genom att det inte stimulerar till utveckling. Att påstå att det inte är hållbart är också ett problem. Är det gruppens uppgift att definiera vad hållbart skogsbruk är? Snarare: Vilken väg ska skogsbruket gå/vilken riktning ska det ha? Vid en GD-dragning 17 maj ska bland annat begreppet tas upp.</p> <p>Möjlig avverkning/avverkningspotential/tillväxt (osv): "... bör den årliga avverkningen ...": På nuvarande sidan 64 av rapportmanus bör sista meningen omformuleras. Till exempel till "avverkningsmöjligheter". Rapporten bör skilja på tillväxt och möjlig avverkning.</p> <p>"Tillgänglig areal"</p>

Ärende	Innehåll/Resultat
	<p>Den mark som är tillgänglig för avverkning bör beskrivas tidigt i rapporten, liksom den som inte är tillgänglig. (Exempelvis bör text omformuleras på sidan 49: Vilken areal avses?) Framfördes att det någonstans bör preciseras hur ser vi på impediment, värdekärnor, K-skogsskiktet, osv?</p> <p>En sammanställning av olika för skogsbruk tillgängliga och ej tillgängliga arealer bör tas fram, gärna i diagramform.</p> <p>Framfördes att konsekvenser av ökat produktionssatningar balanseras inte tydligt av motsvarande miljöinsatser. Detta bör föras in.</p> <p>Historik och idéer som förr styr skogspolitik och skogsbruk bör tas upp kortfattat. Syfte: att visa på att idéer förändrats över tid.</p> <p>Klövvilthförvaltning (på sidorna 50 och 61): Rapporten ska ange att situationen är ohållbar. Men inte i detalj vilka åtgärder som måste vidtas. (NV ska rapportera effekterna av klövvilthförvaltningen 2018 (??))</p> <p>Tommy beskrev ”handslaget” från 2017 mellan skogsägarrörelsen, Skogsindustrierna, Sveaskog, Jägareförbundet, ev. är också Bergvik med:</p> <ul style="list-style-type: none">• Vi vill ha kvar förvaltningssystemet.• Båda parter (markägare och jägare) måste ”upp till bevis”.• Om avskjutningsmålen nås, är det rimligt att låta jägarna arbeta med medlen. När man dem inte måste markägarna skapa förutsättningar för att nå målen (t.ex. genom avlysningsjakt; en möjlighet är att ange ”en palett av åtgärder”, för att visa på tänkbara åtgärder). <p>Kalkylen på effekter på ekonomi och tillväxt bör strykas. Stor osäkerhet råder. (Det som finns är ”Sveaskogsstudien” och ”klippningsstudien”.)</p> <p>I Kunskapsplattform för skogsproduktion (s. 81–93) görs en del kvantifieringar av tillväxteffekter och finns beskrivet en del effekter på skogsskötseln (trädslagsval och modifierade röjningar) och biologisk mångfald som ett resultat av viltbete.</p> <p>Förslag: Skogsstyrelsen kan följa upp klövvilts effekter på produktions- och miljömålen (med avseende på RASE, samt föryngring och skador (vid 5 m)). ”Så här ser verkligheten ut.” Det är viktigt att alla parter har samma verklighetsbild.</p> <p>Kanske ska rapporten lyfta fram kriterier för en hållbar vilthförvaltning.</p> <p>Situationen avseende klövvilthförvaltningen är olika för skogsbolag med stora sammanhängande innehav och skogsägare med små och ibland splittrade innehav. Små markägare saknar helt rådighet över viltskadorna; det är lätt att en tappar engagemanget som skogsägare.</p>

Ärende	Innehåll/Resultat
	<p>”Balanserad älgstam” (början av 90-talet): Ett stort datamaterial från den tiden blev aldrig riktigt analyserat. Bergqvist, Wallgren m.fl. har analyserat detta. Ett resultat: Mer än hälften av älgens vintermat hämtas på andra ställen än i ungskogen. (Dvs underröj inte överallt, osv.) Publicerat i For. Ecol. Manage. (2018) (Forage availability and moose winter browsing in forest landscapes).</p> <p><u>Några slutsatser om klövviltsförvaltning:</u></p> <p>Situationen är mycket allvarlig. Gruppen är inte helt enig. Några menar att vi borde kunna föreslå en utredning samtidigt som vi jobbar vidare i nuvarande förvaltning. Flertalet vill dock inte att vi föreslår någon utredning och att vi ligger kvar i nuvarande viltförvaltningssystem. Utvecklingen i skogen måste följas väldigt noga. ”Skarpa åtgärder” behövs inom befintligt system.</p> <p>Språk och textens detaljeringsgrad</p> <p>Framfördes att detaljer och övergripande beskrivningar blandas och att det inte är bra. Kanske för mycket detaljer, men om de har funktion av pedagogiska exempel så kan det vara värdefullt. Framfördes även uppfattningen att det var en bra balans mellan detaljer och mer generella skrivningar.</p> <p>Synpunkter på hur vi uttrycker oss, bl.a. vem är ”vi”?</p> <p>Vilket landskap är referenslandskapet? Framfördes kritik mot nuvarande skrivning.</p> <p>Åtgärdsförslagen under prioritetsordningen bör konkretiseras.</p> <p>Prioriteringar av produktionshöjande åtgärder</p> <p>Framfördes att det inte går att prioritera åtgärder utan konsekvensanalyser.</p> <p>En tabell som beskriver kan vara bra i rapporten: Vad som är teoretiskt möjligt, ger effekt, praktiskt möjligt, osv. Detta är svårt men det finns en del underlag. Konsekvenser (både positiva och negativa) bör anges. Göran gör ett förslag till struktur för en tabell.</p> <p>Effekter på rennäringen bör beskrivas mer/bättre (begreppet renskötsel bör användas).</p> <p>Satsar en på förnygring måste gammal skog huggas. Motsats är bekämpning av GBB eller gödsling av äldre skog. Det är en konsekvens som bör beskrivas.</p> <p>Kanske lika viktigt som att öka produktionen i skogen är att utveckla teknik som kan tillvarata mer av trädbiomassan.</p> <p>FoU och utbildning är viktigt. Kan behandlas samlat (plus antagligen i enskilda avsnitt). Hänvisa till Gemmel och Alanära (november 2014).</p>

Ärende	Innehåll/Resultat
	<p>Övergripande synpunkter, laget runt</p> <p><u>Teknikutveckling</u> kan leda både till ökat produktion och till minskade skador (på mark och träd). Finns mycket att göra om mekaniserad plantering, klenträdsavverkning, större bärighet.</p> <p>Framfördes att frågan om <u>skogsägarens integritet</u> åtminstone bör omnämnas. (Ref. till human rights.)</p> <p>När blir våra <u>maskiner fossilfria</u>? Borde vi kanske ålägga oss. En del av hållbarheten.</p> <p><u>Referenser</u>: Bättre balans i användningen av referenser. En del referenser är kanske "föråldrade".</p> <p><u>Skyddsdikning</u>: Kolla arealen.</p> <p><u>Vem förväntas utföra olika åtgärder</u>. Bör kanske anges, t.ex. i avsnittet av infrastruktur. Infrastrukturavsnittet bör kanske flyttas fram i rapporten.</p> <p><u>Förutsättningsskapande och investeringar</u> (för skogsproduktionen): Kan vara bra att skilja på det.</p> <p><u>Behövs all denna produktion?</u> Ett resonemang om framtida <u>konsumtionsmönster</u> bör finnas med ("skogen kommer inte att räcka till allt").</p> <p>Mer/ökad produktion kan ställa <u>högre krav på naturvårdsinsatser</u>.</p> <p>Introduktionen bör också innehålla skrivningar om hur produktionsfrågor och <u>produktionskunnande utvecklats</u> under de ca 100 (?) åren.</p> <p>Det historiska perspektivet ska gälla <u>hela Sverige</u>. Nu är det tyngdpunkt för norr.</p> <p><u>Bakgrundsbeskrivningen behöver göras mer kondenserad och balanseras upp med mer samtida och framåtsyftande skrivningar.</u></p> <p><u>Agenda 2030</u> bör vara med i inledningen. Det är en viktig utgångspunkt.</p> <p>En punkt om <u>adaptiv skogsskötsel</u>. SKS ska uppmuntra detta och göra det till en viktig del i FoU-processen. Kanske ska en viss areal "avsättas" (av markägare) för detta. Forskningen ska involveras.</p> <p><u>Innehållsförteckningen</u> måste förtydligas och troligen omstruktureras. Vissa förändringar i rubrikerna. Kanske ett "huvudkapitel" för konsekvenser. Det viktiga måste synas tydligt i innehållsförteckningen.</p> <p>Vad göra om en åtgärd som föreslås har <u>betydande negativa konsekvenser</u>? Det blir motsägelsefullt. Replik: Men då anger vi att det bör utredas eller prövas enligt adaptiv metodik.</p>

Ärende	Innehåll/Resultat
	<p>Ett bra arbete. En tidsresa från då till nu. Omläggningen av skogspolitiken på 90-talet beskrivs, liksom ”skogsbuktstrender”. Åtgärder beskrivs och det är bra.</p> <p>Beskriv det viktiga med <u>kompetensförsörjning</u> för att kunna genomföra produktionsökningen. Till exempel jägmästarutbildning, men också av/hos entreprenörer.</p> <p>Sammanfattning:</p> <p>Ganska mycket synpunkter på språket och en del angående balansen i bakgrundsbeskrivningen. Vi ska tydliggöra strukturen i innehållsförteckningen och lägga till skrivningar om Agenda 2030 och adaptiv skötsel. Vi gör en konsekvensmatris och skriver om kompetensförsörjning, teknikutveckling och skonsamhet.</p> <p>Vilka ”står bakom” rapporten?</p> <p>Alla kan knappast stå bakom hela innehållet.</p> <p>Malin har ett förslag till hur hon som representant för Naturskyddsföreningen kan ”vara med” i rapporten, men skriva en avvikande mening och uttrycka vad man tycker är bra, vad man står bakom och vad man inte står bakom. Denna skrivning måste finnas med redan i remissversionen.</p> <p>Möjligheten att ange avvikande mening finns för alla.</p> <p>Deadline för synpunkter på befintlig rapport (version 2018-05-04, red 5-8 maj)</p> <p>Onsdag den 23 maj, e.m. Bland annat referenser och konkreta textavsnitt. (Malin 28 maj.). Skickas till Erik N, Clas, Carl och Erik S. Kan även skickas till hela processgruppen. Konkreta inspel behövs och gärna textförslag.</p> <p>Nästa rapportversion (inför möte 8 juni)</p> <p>Processgruppen tillhanda senast tisdag den 5 juni.</p>
4. Heurekaanalyser	<p>Erik S presenterade de Heurekakörningar Hampus Holmström gjort i samverkan med Erik S och Thomas Höijer.</p> <p>Troligen är grundscenariot ”Business as usual”, lite för bra när det gäller ungskogarnas utseende. Vi avser justera det plus att förlänga beräkningsperioden.</p> <p>Enades om att göra de justeringarna i beräkningarna. Hur Heurekaanalyserna ska avrapporteras är ännu oklart..</p>
5. Varför inte dagens potential nyttjas med	<p>Eva och Göran skriver var sin text till rapporten för stor- respektive familjeskogsbuket på vardera en halv till en hel A4-sida, på rubricerat</p>

Ärende	Innehåll/Resultat
det regelverk vi har idag	<p>tema. Skogsskötselåtgärder behandlas, eventuellt också infrastruktur. Till Erik och Clas senast måndag 28 maj. Övriga i processgruppen kan komplettera Görans och Evas texter.</p> <p>Även om det är svårt att beskriva detta helt och hållet, inklusive att kvantifiera det, så bedöms det vara värdefullt.</p>
6. Behov av kompletterande konsekvensanalyser	<p>Agenda 2030-kopplingar: För att hinnas med måste det ligga på Erik och Clas. Clas kontaktar med Jimmy Lundblad som tagit tag i detta på Skogsstyrelsen.</p> <p>Renskötsel: Efter kort diskussion dras slutsatsen att konsekvenser för renskötseln blir tvunget att beskrivas mer allmänt. Andreas Drott och Johan Wester kan ge information från ett möte med Centrala Samrådsgruppen Skogsbruk-rennäring förra veckan. Clas talar med dem.</p> <p>Vi försöker lägga in så mycket konsekvensanalyser som möjligt som vi kan göra i remissversionen. Det kan anges i remissversionen att en del konsekvensanalyser återstår att göra. (En hel del underlag finns i MINT, nationella skogsprogrammet, eventuellt mer).</p>
7. Kommunikation	<p>Vi informerar löpande i Skogsstyrelsens ”externa organ”. Nationella sektorsrådet i morgon.</p> <p>Pressmeddelande då remissversionen går ut?</p>
8. Fortsatt arbete	<ul style="list-style-type: none">• Enligt ovan.• Vägledande föredragning för GD torsdag 17 maj.• Clas har en kontakt kvar att ta till ordförandena för de fyra arbetsgrupperna.• Ta hand om externa synpunkter.• Remissen ska ut den 25 juni. (Ändrat från 15 juni.)
9. Kommande möten	8 juni, i Sthlm.